

[Laget av Hege Merete Knutsen og kontrollert av Hanne Giskehaug]

Sensorveiledning Sgo 3300 - Eksamen våren 2022

Om eksamen ved SGO: En god besvarelse inneholder solid kunnskap, logisk argumentasjon og ryddig disposisjon. Besvarelsen av en drøftingsoppgave skal være diskuterende, analytisk og koble ulike deler av pensum.

1. Besvarelsen svarer på oppgaveteksten på en presis og utfyllende måte
2. Besvarelsen viser kunnskap
3. Besvarelsen skal være velskrevet: sammenhengende med godt akademisk språk
4. Viktige begreper - de som er i kjernen av besvarelsen – skal defineres
5. Besvarelsen skal vise analytiske evne og refleksjon

Generelt om kort hjemmeeksamen i SGO 3300 våren 2022

To av de tre kortsvarsoppgavene skal besvares og en av de to langsvarsoppgavene. Maksimum ordlengde for hver kortsvarsoppgave er 800 ord, mens maksimum ordlengde for langsvarsoppgaven er 1600 ord.

Eksamen tjener både som pensumsjekk og til vurdering av studentenes analytiske evner og refleksjonsnivå:

- Aktiv bruk av stoff fra pensumartiklene forventes
- Refleksjon over teoretiske ståsteder og empiri i pensumartikler skal belønnes
- Det er et pluss om studentene trekker inn relevant stoff fra media eller andre kilder enn pensum, men dette må diskuteres i lys av pensum
- Det er selvfølgelig et pluss om studentene trekker inn flere aspekter enn dem som er nevnt nedenfor, men studentene må klart vise at disse har relevans til det som det spørres om i oppgaven

Studentene har fått følgende veiledning og tips vdr. kort hjemmeeksamen på Canvas som sensor skal ta hensyn til:

- Hjemmeeksamen er ditt eget, selvstendige arbeid, og et resultat av egen læring og arbeidsinnsats. Bruk av hjelpemidler er tillatt, men vær bevisst på tidsbruk. Vi råder deg å disponere ditt arbeid mest lik en skoleeksamen situasjon, der hjelpemidler ikke tas i bruk.
- Bruk av referanser: Du kan referere til ulike kilder i din besvarelse, fortløpende i teksten, akkurat som du skulle gjort i en skoleeksamen. Hvis du siterer direkte fra hjelpemidler, må referanser oppgis. For ordens skyld, husk at alle innleveringer blir plagiatkontrollert. Referanseliste er ikke nødvendig til tross for referanser i teksten.

Spørsmål eller tekniske problem?

Om du har et faglig spørsmål, det oppstår teknisk feil eller en uforutsett situasjon under eksamen: hjemmeeksamen@sv.uio.no

Eksamen består av 2 deler: To av tre kortsvarsoppgaver skal besvares og en av to langsvarsoppgaver.

Del 1 - kortsvar. 2 av 3 oppgaver skal besvares

Maksimum lengde for hver kortsvaroppgave er 800 ord

Oppgave 1

Diskuter forholdet mellom menneskerettighetsbasert utvikling og FNs utviklingsmål: Hva er motsetningene mellom dem? Hvordan kan de utfylle hverandre?

Kandidaten bør særlig få frem at menneskerettighetsbasert utvikling er basert på internasjonale konvensjoner og universelle rettigheter nedfelt i lov, mens utviklingsmålene gjelder spesifikke mål og at det er opp til myndigheter og givere å identifisere behov for å nå disse målene. Kandidaten kan utdype forskjeller mellom de to tilnærmingene i teoretisk utgangspunkt, policy og hvilke aktører som mobiliseres. Kandidaten bør komme inn på utsagnet om at implementeringen og oppfølgingen av utviklingsmålene kan tjene på større fokus på lovgiving og at folk har informasjon til å kreve sine rettigheter.

Oppgave 2

Hva ligger i begrepet prekaritet ('precarity') og hva kan forklare prekaritet i arbeidslivet i globale sør ('precarious work'/prekært arbeid)? Bruk empiriske eksempler.

Prekaritet forklares ofte gjennom hva det ikke er, men kandidaten bør få frem at prekaritet handler om usikkerhet og sårbarhet som er essensen i begrepet. Hvis kandidaten i tillegg problematiserer begrepet, for eksempel ved å diskutere det i lys av uformalitet, skal dette honoreres. Forklaringer på prekaritet i arbeidslivet kan for eksempel kobles til forhold som nyliberalisme, teknologiske endringer og økonomisk restrukturering som digitalisering. Fra pensum kan kandidaten trekke på eksempler fra gig-økonomi i Afrika og utnyttelse av migrantarbeidere i 'migrasjonskorridorene' i Mellom-Amerika.

Oppgave 3

Hva er nytt i 'global utvikling' som 'nytt utviklingsparadigme'? Diskuter hvordan paradigmet kan gjøre oss til bedre utviklingsforskere.

Utgangspunktet for paradigmet er en mer sammenvevd verden slik at skillet mellom globale sør og globale nord blir mer utydelig. Kandidaten bør få frem at alle deler av verden møter utfordringer med utvikling, noe som også krever at flere løsninger må søkes i fellesskap. Det nye paradigmet krever at det fokuseres mer på folk enn land og at globale nord har noe å lære av globale sør. De beste besvarelsene vil kunne påpeke at dette i seg selv ikke er nye tanker, men at behovet for løsninger i fellesskap er sterkere enn før pga tettere sammenveving, og forhold som globale miljøutfordringer og pandemier. Mht det siste spørsmålet (diskusjonen) bør de fleste se at det nye paradigmet kan åpne for mindre etnosentrisme i forskningen. Paradigmet foreskriver flerskala- og fleraktør-tilnærminger for bedre å kunne identifisere og løse utviklingsrelaterte utfordringer. Det er imidlertid viktig at sensor er åpen for andre og flere svar og legger vekt på hvor godt kandidaten argumenterer.

Del 2 – Langsvar. 1 av 2 oppgaver skal besvares

Maksimum lengde for hver langsvareoppgave er 1600 ord

Oppgave 1

Gjør rede for hvordan internasjonal fredsbygging har utviklet seg etter den kalde krigen. Hva menes med lokal vending ('local turn') i dette arbeidet? Diskuter hvilke muligheter og utfordringer den lokale vendingen åpner for?

Kandidaten kan ta utgangspunkt i at liberal fred er blitt den dominerende formen for internasjonal fredsskaping og hva som ligger i begrepet. Kritikken av liberal fred som noe som kan oppleves som etnosentrisk, noe som representerer interessene til globale nord og 'utvannes' i møtet med lokal kontekst og lokal motstand, og ikke tar tilstrekkelig hensyn til konflikter på sub-nasjonalt nivå. Kandidaten bør få frem at den lokale vendingen kjennetegnes ved økt fokus på de lokale komponentene av fredsbyggingsprosessen: desentralisering, økt involvering av lokale styresmakter og lokalt eierskap er avgjørende for effektiv fredsbygging. Videre bør kandidaten fremheve at det liberale fredsprosjektets støttespillere (tradisjonelle donorer/vesten) under den lokale vendingen støtter lokalt aktørskap og deltagelse. Dette åpner for at fredsprosjektet kan bli en frigjøringsprosess som fører til mer varige fredsformer. Utfordringene handler særlig om at det kan oppstå illiberale og hybride former for fred. Siste spørsmål om muligheter og utfordringer er i hovedsak et refleksjonsspørsmål hvor sensor skal være åpen for flere svar og legge vekt på hvor godt kandidaten argumenterer.

Oppgave 2

Diskuter styrker og svakheter ved CSR (corporate social responsibility/næringslivets samfunnsansvar) som begrep og praksis. Bruk empiriske eksempler. Bør CSR erstattes som virkemiddel for fremme av etisk produksjon og handel og i så fall hvordan?

Kandidaten bør få frem at CSR er en form for privat regulering i næringslivsregi, men også at andre typer organisasjoner og institusjoner kan ta del i det. Kandidaten bør også få frem at CSR i sør-sammenheng handler om retningslinjer oppkjøpere i nord pålegger produsenter i sør, men at empiriske studier (pensum) viser begrensede resultater. Utfordringene ligger blant annet i begrensede muligheter for kontroll og oppfølging og mangel på åpenhet. En grunnleggende utfordring er oppkjøpernes tendens til å presse produsentenes priser samtidig som de gjennom kravene sine krever bedre arbeidsforhold og lønn hos produsentene. Det er også et poeng at CSR er et 'ullent' begrep hvor ulike dimensjoner forstås og vektlegges forskjellig av ulike aktører og at det kan brukes til å skape godt omdømme uten effektive tiltak for mer etisk (anstendig) produksjon. Pensum tar ikke opp hvorvidt CSR bør erstattes med noe annet, dette er et refleksjonsspørsmål hvor sensor må vise fleksibilitet og vektlegge logikken i selve argumentasjonen.